

LOV OG EVANGELIUM

TEMA: LEKMANNSLINJEN

NÅDEGAVER OG TJENESTE

FRYKT GUD

MIN NÅDE ER NOK FOR DEG

«Så er vi da sendebud i Kristi sted, som om Gud selv formaner ved oss.
Vi ber i Kristi sted: La dere forlike med Gud!»

Jer 6:16

REDAKSJONSNEMND

Per Bergene Holm, Finn-Widar Knutzen
og Dag Rune Lid
mail: loe.redaksjon@nll.no

ABONNEMENTSANSVARLIG

Vegard Heian
mob: 907 77 312
mail: loe.adresse@nll.no

Grafisk layout: Marie Louise Björn
Bilder: Tidemand - Haugianerne (s. 1), Pixabay (s. 2,32), Adobe Stock (s. 7, 18, 22), Freepik|jcomp (s. 10), freebibleimages-sweetpublishing (s. 26)
Trykkeri: ETN Grafisk
ISSN: 2387-5275
Årgang: 61

NORSK LUTHERSK LEKMANNISMISJON ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

NLL eier og driver **BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES** i Vestfold. Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier, samt fremme arven fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

BLADET LOV & EVANGELIUM utgis av NLL. Det er *gratis* og kommer med 6 nummer i året.

Via hjemmesiden vår **WWW.NLL.NO** finner du også et stort bibliotek av lyd- og video-opptak. NLL kan også søkes opp som podcast.

vopps
15095

Bankgiro:
3000 22 26193

Svensk kontonummer:
venter på nytt nummer

Dansk kontonummer:
7604 1734369

Bibelskolen på Fossnes
Valberggrenda 13B,
3160 Stokke
bibelskolen@nll.no
tlf: 33 33 89 00
www.fossnes.no

Formann NLL
Fredrik Thorbjørnsen
mob: 905 95 749
mail: formann@nll.no

Sekretær NLL
Martin Fjære
mob: 979 89 427
mail: sekretar@nll.no

NLL kontor
mail: kontor@nll.no

INNHold oktober

Leder: Lekmannslinjen og det alminnelige prestedømmet
Av Per Bergene Holm 3

Vi er alle prestar
Av Arthur Berg 4

Det alminnelige prestedømmet i NT
Av Per Bergene Holm 6

Nådegaver og tjeneste
Av Per Bergene Holm 9

Eldstekallet
Foreningshåndboken til NLL 14

Vårt kall er å forkynne heile Guds råd!
Intervju med Dagfinn Natland av Dag Rune Lid 16

Frykt Gud
Av Jan Johansson 19

Det farligste! En ny fødsel!
Av Gunnar Nilsson 26

Oppstart Bibelskolen på Fossnes høsten 2025 28

Tur til Moldova
Av Eirik Brennsæter 30

Møtekalender 31

Min nåde er nok for deg
Av Marcus Söderberg 32

www.nll.no

Lekmannslinjen og det alminnelige prestedømmet

I dette nummer av bladet vil vi ha særlig fokus på det vi gjerne kaller lekmannslinjen og hva det innebærer for «hvordan en bør ferdes i Guds hus, som er den levende Guds menighet» (1 Tim 3:15).

I den gamle pakts tid var Arons ætt prester i kraft av forgjengelig sæd (ved å være av Arons ætt). I den nye pakts tid er man bare prest i kraft av uforgjengelig sæd, ved Guds ord, som lever og blir (1 Pet 1:23). Det er ikke fødselen, men gjenfødselen som er grunnlag for å tre inn i den nye pakts alminnelige prestedømme (1 Pet 2:2-10).

Grunnbetydningen av ordet prest på hebraisk er å tre Gud nær. Ingen kan tre fram for Gud og leve ham nær som ikke er født på ny og slik er blitt prest for Gud. Og det skjer gjennom å komme til tro på Jesus Kristus som sin stedfortreder. Ved troen på ham fødes vi på ny og vi blir gjort til kongelige prester for Gud. Da er vi nemlig i Guds øyne rene og hellige, ikke i kraft av vår egen renhet, men i kraft av Jesu blod og hans rettferdighet.

Siden enhver kristen er prest og har adgang like inn i helligdommen, trenger ikke noen kristen en annen mellommann mellom Gud og seg enn Jesus Kristus (1 Tim 2:5). Det er heller ikke i den nye pakts tid noe eget presteskap med eksklusive fullmakter. For enhver kristen er i den grad som han kalles og brukes av Gud «et sendebud i Kristi sted» (2 Kor 5:20). Og det er han i kraft av gjenfødselen, i kraft av å ha blitt et lem på Kristi legeme, en levende stein på Kristi tempel. Han trenger ikke noen særskilt ordinasjon eller noen annen fullmakt enn den som er gitt alle troende i dåpen og

misjonsbefalingen.

Enhver kristen har derfor åndelig rett til å forvalte nådemidlene, dvs til å lese Skriften for seg selv og andre, vitne i ord og gjerning, til å døpe og forvalte nattverden (når han ellers har den rette åndelige skikkethet). Og denne rett har ikke en kristen bare i nødsfall, men rent prinsipielt - ganske enkelt fordi denne rett følger av det alminnelige prestedømme som Skriften taler om.

Men dette betyr ikke at det ikke skal være noen som helst orden i nådemiddelforvaltningen i den kristne forsamling. Gud er ordens Gud. Gud har en orden i tjenester, og det er riktig i den troende forsamling å kalle noen til særlige tjenester eller embeter. Men disse tjenester er ikke noen mellominstans mellom Gud og mennesker, og er ikke forbeholdt en særlig hellig eller benådet stand med en slags åndelig enerett på å forvalte nådemidlene.

Enhver kristen er prest, og det finnes ikke noe annet presteskap i den nye pakts menighet, med hjemmel i Guds ord. Vi trenger ikke springe til en prest for å få nattverd og dåp eller for å få tillatelse til å forkynne. Det er heller ikke hjemmel for noe særlig hellig tempel eller kirkebygg. «Den kristne menighet er overhodet uten tempel og presteskap fordi den selv er begge deler» (Sigurd Odland).

Så har Skriften mye å si om hvem som skal forkynne og ha hyrdeansvar, hva som kreves av slike, men det har intet med noen geistlig stand å gjøre. Det har med ferd og åndelig innsikt, utrustning og nådegaver å gjøre.

VI ER ALLE PRESTAR

Av Arthur Berg

PRESTEDØMET I BIBELEN

Det gamaltestamentlege prestedømet vart innstifta av Moses under øydemarksvandringa: «Så skal du kalla Aron, bror din, og sønene hans fram til deg, ut or flokken av Israels-søner. Og du skal setja dei til prestar for meg – Aron og Nadab og Abihu og Eleasar og Itamar, sønene til Aron.» (2 Mos 28:1)

Det var berre aronittar som kunne ha prestedømet i den tida (2 Mos 29:9). GT har soleis i hovudsak eit spesielt prestedøme, det aronittisk-levittiske.

Prestane vart innsette i embetet sitt ved ein høgtidsam ordinasjon som varde i sju dagar (2 Mos 29; 3 Mos 8). Den nye presten vart då tvegen med vatn, ikledd presteklede, salva med olje og innsett ved eit stort offer-ritual. Det gamaltestamentlege presteembetet var eit offerembete. Når ein israelitt skulle bera fram offer til Herren, laut presten bera det fram for han. Då fyrst fekk det soningskarakter. Prestedømet hadde m.a.o. eksklusive rettar, rettar som ingen andre hadde.

Denne offerpresten var ein midlar mellom folket og Gud. Som folkets representant andsynes Gud sto han når han ein gong om året gjekk inn i det høgheilage og ofra for sine og folkets synder (3 Mos 16). Og som Guds representant andsynes folket sto han når han lyste velsigninga (3 Mos 9:22; 2 Krøn 30:27), og når han lærde «Israels-bornar alle dei lovene som Herren har kunngjort for dei gjennom Moses» (3 Mos 10:11; 5 Mos 33:10; jf. Mal 2:6). Dei israelittiske preste-ættene var delte i 24 skift, som gjorde teneste etter tur (1 Krøn 24:1-9).

Men i heile den før-mosaiske tida hadde

prestedømet almann karakter. Presterettane høyrde då heile folket til. Og dette ålmenne prestedømet vart ikkje avløyst på Sinai, men det vart stadfest: «Dersom de no verkeleg vil høyra røysta mi og halda pakta mi, då skal de vera min eigedom framfor alle folk – for heile jorda er mi. De skal vera eit kongerike av prestar for meg og eit heilagt folk» (2 Mos 19:5f; jf. Jes 61:6).

Men det som soleis heile folket skulle vera, og i prinsippet var, det var det spesielle prestedømet i røyndom. Vi kan seia at det spesielle prestedømet i GT forsåvidt var av representativ natur. Difor var heller ikkje dei levittiske presterettane eksklusive — unntatt offerembetet. Det ålmenne prestedømet var også i funksjon gjennom heile den gamle pakt. Difor kjende ingen den profetiske forkynninga som eit inngrep i levittanes læreembete.

Ogso i den seinare synagogetenesta var det sjølvstendig at det ålmenne prestedømet skulle syne seg. Både Jesus og Paulus nytta denne lekmannsretten til å tala i synagogene.

Men det levittiske prestedømet var ein episode, eit bilete på Kristus. Han er øvstepresten i Det nye testamentet (Heb 5:6; 7:11.23; 8:4; 10:11.21). Ein gong for alle bar han fram det soningsofferet som Det gamle testamentet berre hadde eit bilete av. No trengst det ikkje meir noko offer for synd, og difor trengst det heller ikkje nokon til å bera det fram. Dermed er det levittiske, dvs. det spesielle prestedømet avskipa.

Men det ålmenne prestedømet står ved lag. Det finst ikkje eit ord i NT om at det skulle vera avskipa. Men liksom det spesielle prestedømet som GT hadde, er fullkomengjort i Kristi

øvsteprestelege embete, so er det ålmenne prestedømet som GT hadde, nådd fram til større fullkomenskap i NT. Det gamle Israel var prinsipielt og ideelt eit prestefolk, men vi såg at presterettane til dette folket for ein stor del vart utøvd på representativt vis av det spesielle presteskapet. I NT er dette annleis. Imellom det ålmenne prestedømet og Gud står no ikkje lenger nokon embetsstand, men berre mellommannen og øvstepresten Jesus Kristus.

At det ålmenne prestedømet i NT er eit framhald av det gamlestamentlege, går fram av 1Pet 2:5.9, for Peter siterer her 2 Mos 19:6 som ikkje talar om det levittiske, men om det ålmenne prestedømet i GT. Og at dette prestedømet no er fullkomengjort, det ser vi av Heb 10:19. Der står at den kristne har tilgjenge til heilagdomen. Dette var før ein eksklusiv presterett. Like fram til nådestolen kan den kristne gå (Heb 4:16). Nådestolen i GT sto i det høgheilage, og berre øvstepresten fekk gå inn der. Men no er førehenget rivna.

I Heb 10:22 ser det jamvel ut til at dåpen vert jamført med presteavgift i GT — dei som vart vigde til prestar vart jo tvegne med vatn. Difor skal vi som fullborne prestar «alltid bera fram

lovprisingsoffer til Gud ved han, det er: frukt av lepper som lovar hans namn» (Heb 13:15), formana kvarandre (Heb 10:24), og forkynna hans dygder som kalla oss frå mørket til sitt underfulle ljøs (1 Pet 2:9).

I NT er saka difor grei. Her vert det greitt sagt at det spesielle prestedømet i GT ingen annan funksjon hadde enn å vera eit bilete på Kristus. Men i den nye pakt treng vi ikkje noko bilete, for vi har fått Kristus sjølv. Han er aleine mellommann mellom Gud og menneske. Han har aleine det spesielle prestedømet i den nye pakt, og alle kristne som trur på hans namn, høyrer til det ålmenne prestedømet. Nokon prestekvalitet mellom desse to presteskapa kjenner NT slett ikkje til.

*Fra Vi er alle prestar,
Indremisjonsforlaget 1953*

Utdrag av artikkelen. Hele artikkelen ligger på nll.no under L&E nr 5-25. Du kan også scanne QR-koden nedenfor med mobilkamera eller QR-scanner.

NYTTÅRSLEIR PÅ FOSSNES

29. DESEMBER 2025-1. JANUAR 2026

Velkommen til nyttårsleir på Fossnes. Talere i år er Lars Fredrik Ellingsen, Per Bergene Holm, Jan Nilsson (S) og Jakob Knutzen.

Påmeldingsfrist er 1. desember.

Mer informasjon og program finner du på www.nll.no.

DET ALMINNELIGE PRESTEDØMMET I NT

Av Per Bergene Holm

Alt som står om det alminnelige prestedømme i det nye testamente, har sin grunn i det gamle. Det vil derimot ikke si at det alminnelige prestedømme er identisk med det aronittiske, for det er det så visst ikke. Men alt har likevel sitt forbilde der.

LEVENDE STEINER I ET ÅNDELIG HUS

Tabernaklet og tempelet var det sted der Gud hadde tatt bolig i Israel. Men det var bare som et ytre forbilde. Gud hadde tatt bolig blant sitt folk. Han bodde hos dem som var nedbøyd i ånden og viste seg herlig i sine hellige.

I det nye testamente sies det gang på gang at den enkelte troende og den troende forsamling som helhet er Guds tempel, et åndelig hus av levende steiner, hvor Gud bor og åpenbarer seg. Dette åndelige hus eller tempel har lik tempelet i den gamle pakt en hjørnestein som bærer og holder hele byggverket sammen. Denne hjørnesteinen er Jesus Kristus selv.

«Den som tror på ham, skal ikke bli til skamme. Æren tilhører altså dere som tror.» Legg merke til det siste. Æren tilhører ikke den som bygger et fantastisk byggverk, slik at folket undrer seg og sier: Se, hvilke steiner! Nei, den slags templer har nok ære av mennesker, men ikke av Gud. Æren tilhører derimot den som tror på Jesus og hviler på ham og oppbygges på ham. Byggverket selv kommer her ikke i betraktning, bare hvem det bygges på. Glem ikke det! Det er ikke byggverket som er vår ære, men hjørnesteinen. Det er Han som er utvalgt

og dyrebar!

Men la oss likevel tale om byggverket over hjørnesteinen, det som springer ut av hjørnesteinen og hviler på denne. Legg merke til hva det består av. Herrens tempel eller kirken er ingen ytre organisasjon eller noe kirkesamfunn, men Herrens tempel består av levende steiner. Kirken er, som Luther sier, «de får som hører hans røst.» Det er samfunnet av de hellige, samfunnet av dem som er helliget ved troen på Jesus, alle dem, men også bare dem som har sitt livs hus «oppå klippen bygd».

Og disse levende steiner utgjør til sammen et åndelig hus, de helliges samfunn, forsamlingen av de troende. Dette er kirken, og noen annen kirke kjenner ikke det nye testamente. Alt som vi i dag kaller kirke og menighet, er i høyden et stillas på denne levende Guds forsamling, men selve kirken er de levende steiner av mennesker som hører Jesus til og hviler på ham.

Og dette tempel, dette åndelige hus, er samtidig et hellig presteskap. Og noe annet presteskap finnes ikke i den nye pakts menighet og kirke. De som utgjør tempelet av levende steiner, utgjør også prestskapet. Det er ikke noen som er kirken eller huset, og så er det bare noen av disse som er prester, eller noen andre. Nei, hver eneste kristen er prest for Gud.

PRESTETJENESTEN

Prestetjenesten består i å bære fram åndelige offer, slike som er Gud til behag

ved Jesus Kristus. Vi skal forkynne hans storhet, hans storhet som kalte oss fra mørket til sitt underfulle lys. Det er altså ikke oss selv vi skal fremme gjennom tjenesten, ikke vår ære eller våre dyder, men Jesu storhet, hans dyder og fortjeneste. Dette kan vi lese mer om i Rom 12:1-2.

En prest er i bibelsk språkbruk alltid offerprest (hierevs), han må derfor ha noe å bære fram som offer. Vi skal ikke bære fram offer av bukker og kalver, men vi skal bære våre egne legemer fram som offer, dvs at våre liv skal ofres til Gud i takk og tro.

Derfor taler også Det nye testamentet om de troendes trengsel, lidelse og død som slaktoffer (Rom 8:36; 2 Tim 4:6). Og denne lidelse, trengsel og død står i den dypeste sammenheng med Jesu lidelse og død, slik at det kan tales om Kristus-lidelser (Kol 1:24).

Hvetekornet må falle i jorden og dø hvis det skal bli mer enn det ene korn. Slik var det med Jesus, og den samme offerlov gjelder den som tror på ham. Nå er nok dette ikke i første rekke ment rent fysisk, at en må dø en blodig død, men det er ment i overført og åndelig mening. Likevel kommer dette på en særlig måte til anvendelse der en kristen dør for Jesu skyld. «Martyrenes blod var

kirkens utsæd.»

Det er imidlertid den åndelige side ved ofrene det først og fremst tenkes på når det tales om den åndelige gudstjeneste vi har som troende. Den kristne er prest for Gud, og han bærer seg selv fram som offer, ikke på materielt vis, men i bønn, takk og tro i sitt daglige liv. I den gamle pakts offer-tjeneste er det umulig å skille dette åndelige offer fra det stedfortredende offeret som gir soning og velbehag hos Gud. Slik er det også i den nye pakt. Det er umulig for en kristen å bære seg selv fram som et levende og hellig offer til Guds behag uten at man samtidig er helliget ved Jesu Kristi blod. Det er Jesu Kristi stedfortredende offer som alene gjør en kristens åndelige gudstjeneste og ofring av seg selv velbehagelig for Gud. All gjerning, bønn, takk og tro som er løst fra Jesu stedfortredergjerning, er som å bære fremmed ild inn på alteret, det er en vederstyggelighet for Gud.

For å si det på en annen måte: Det er ikke din bønn som sådan som er velbehagelig for Gud, men det er bønnen i Jesu navn. Det er ikke din tro som i seg selv er velbehagelig for Gud, men det er troen på Jesus og hans stedfortredergjerning. Det er ikke din takk og lovsang som er velbehagelig for Gud, men det er din takk til Gud for frelsen i

Jesus som Gud har behag i. For Gud har behag i Jesus og han har behag i hver den som hører Jesus til og som i tro og tillit til Jesus trer fram for ham og stiller seg til tjeneste for ham.

Og det er dette siste som Rom 12:1 særlig framhever. En kristens åndelige guds-tjeneste består i å stille fram sitt eget legeme til Guds rådevelde som et levende og hellig offer til Guds behag, ikke for at jeg ved det skulle fortjene noe, men nettopp som lov- og takkoffer for frelsen i Jesus.

Offeret kalles levende. Det er det samme som står i Rom 6:12-14: Framstill dere selv for Gud som de som av døde er blitt levende. Det er umulig for en ugjenfødt å etterkomme denne formaningen. Det blir bare lovgjæringer. Han kan ikke ofre seg selv på denne måten. Et religiøst menneske som ikke er født på ny kan nok prøve å framstille sitt legeme for Gud, i den forstand at han søker å gjøre det som er Guds vilje med livet sitt. Men han vil alltid i all sin tjeneste søke seg selv og sitt eget. Han vil søke å vinne Guds behag for å få fortjeneste, for å få lønn og ære, for å bli sett opp til og bli lagt merke til av Gud og mennesker.

Offeret kalles også hellig. Våre legemer skal være et hellig offer. Det vil si at det skal være utskilt fra alt annet for å høre Gud til. Her rammes alt selvliv, all egen nytte, all verdslighet og enhver framstilling av legemet til noen annen tjeneste enn Guds. Men selv om gudstjenesten kalles åndelig, betyr ikke det at den ikke angår det praktiske og hverdagslige liv, det er nettopp det den gjør. Den åndelige gudstjeneste er tjenesten for Gud i vårt dagligliv. Alt er en gudstjeneste:

«Kvardagskristen, døyp til yrke, fødd til

kjærleik, skapt av Gud, vigslar heim og hall til kyrkje, kjøkenkrå og handelsbu. Mynt og vara får Guds stempel, fals og fusk på døra må. Altarljoset i Guds tempel festglans gjev det kvardagsgrå.»

Det er en prestatetjeneste for Guds åsyn i bønn og tro, men samtidig også en prestatetjeneste overfor verden, nemlig å «forkynne Hans storhet som kalte oss fra mørket til sitt underfulle lys». Enhver kristen har en vitnetjeneste, en vitneplikt om frelsen og livet i Kristus (1 Pet 2:9) Denne vitneplikt har Jesus selv meget sterkt innskjerpet som noe som gjelder alle kristne (Matt 10:32-33; 5:13-15). Det vil derfor også si både mann og kvinne. Derfor formaner enhver kristen til å holde fast på den åpne bekjennelse. Skriften vil ikke vite av hemmelig kristendom. For en tid kan nok noen unnsøge seg for å bekjenne, men innestenging av bekjennelsen er en langsom, men sikker kvelning av livet.

Vitneplikten har to hovedformer: Ordets og gjerningenes vitnesbyrd (jf Matt 5:16; Fil 2:15-16; Jak 2:18; Apg 1:8.22). Et rett Herrens vitne og en sann kristen vitner på begge måter. Intet menneske kan ledes til Jesus kun ved å se våre gjæringer. Og ord uten gjæringer, hvilken kraft er det i det? Vi kreves til regnskap for vår tro hver dag, og vi avlegger regnskap gjennom vårt liv og vår ferd (1 Pet 3:15).

Enhver skal vitne i den form og etter den evne som er naturlig for ham ved hans menneskelige og åndelige utrustning. Vi skal oppfylle denne alminnelige vitneplikt i den jordiske, sosiale stand hvor vi lever og i den jordiske kallsgjærning som vi har fått (1 Kor 7:20.24; Rom 12:3-8). •••

NÅDEGAVER OG TJENESTE

Av Per Bergene Holm

Å forkynne Guds ord og forvalte sakramentene er retter og plikter som hører til det alminnelige prestedømme. Det er gitt til den troende menighet som helhet.

Det betyr imidlertid ikke at enhver troende skal gjøre alt. Alle er ikke profeter eller lærere, alle har ikke nådegave til å lede og styre, til å prøve ånder eller helbrede. Nei, Gud har i sin uendelige visdom ordnet det slik at han har fordelt tjenestene mellom de troende og gitt den enkelte utrustning til sin tjeneste. Alle skal ikke gjøre alt, men enhver skal ta vare på sin tjeneste, den som er gitt ham av Gud og som Gud har utrustet ham til (1 Kor 12:4-11).

Det går an å skrive og male med føttene, og det går an å gå på hendene, men Gud har gitt oss føttene til å gå med og hendene til å skrive og male med. Slik også med menighetens ulike nådegaver. Det er derfor ikke likegyldig hvordan vi nytter dem (1 Kor 12:12-27).

Selv om alle troende er prester, har Gud i sin visdom ordnet en tjenstedeling. I tempelet var det slik at mens noen prester ordnet med ofrene, klippet andre vekene og fylte på olje til lysestaken, andre skiftet ut skuebrødene mv, mens levittene var opptatt med å åpne og lukke dører, med å gjøre rent og holde vakt, skaffe ved og bære vann, tjene med sang og musikk osv. Skulle alle gjøre alt, ville det blitt kaos og uorden. Slik er det også i Guds hus, den levende Guds menighet. Det er en tjenstedeling, en ordning av tjenester.

For det første er det en tjenstedeling mellom mann og kvinne, grunnlagt i skaperordenen. Fordi mann og kvinne er forskjellige og skal utfylle hverandre, så har de også fått ulike

tjenester og funksjoner. Dersom mannen skulle gjøre kvinnens tjeneste og kvinnen mannens, så ville begge fylle tjenesten dårlig, for de ville gjøre noe på tvers av sin utrustning og det Gud hadde skapt dem til. Dessuten ville de måtte forsømme sin egen tjeneste og sitt eget kall i det de tiltok seg den andres.

Det er derfor heller ikke rett å gi noen en tjeneste som innebærer at en må forlate sin primære tjeneste, hvor dyktig han eller hun enn er. Den som har fått en tjeneste, skal i første rekke ta vare på den og være tro i den (Apg 6:2). Nå kan en tjeneste være mange-sidig og det er heller ikke slik at en ikke kan engasjere seg i flere ulike oppgaver, men en må likevel vokte seg så det ikke går ut over ens særlige kall og tjeneste. Én kan ikke og skal ikke gjøre alt, men det skal være en tjenstedeling hvor enhver tar vare på sin tjeneste og hjelper andre til å ta vare på sin (1 Kor 12:28-30).

La oss se litt på denne tjenstedelingen ut fra Rom 12:3-8.

«For ved den nåde som er meg gitt, sier jeg til hver og en blant dere, at en ikke skal gjøre seg høyere tanker enn rett er. Men en skal tenke sindig, i forhold til det mål av tro som Gud har tilmålt hver enkelt» (Rom 12:3). Gud utruster den enkelte til den tjeneste han skal bruke dem til. Den tro det her er tale om er tro til tjeneste, det kall og den overbevisning som Gud gir den enkelte. Gud har satt dem til tjenesten, og tilmålt dem den utrustning de trenger.

Vi skal ikke gjøre oss høyere tanker enn rett er om vår tjeneste for Gud. Vi skal tenke sindig, edruelig, i samsvar med de faktiske forhold. Om vi har fått en tilsynelatende stor

og viktig tjeneste, skal vi ikke av den grunn bli hovmodige, men huske at vi ikke er noe eller kan utføre noe i kraft av oss selv, men bare i kraft av den nåde Gud gir, i samsvar med «det mål av tro som Gud har tilmålt hver enkelt.» Vi skal heller ikke i selvtillit og hovmod tilta oss en større myndighet eller posisjon enn det Gud har gitt oss i kraft av vår tjeneste og utrustning.

«FOR PÅ ETT LEGEME HAR VI MANGE LEMMER, MEN IKKE ALLE LEMMER HAR SAMME GJERNING. SLIK ER VI OGSÅ ETT LEGEME I KRISTUS, ENDA VI ER MANGE. MEN HVER FOR OSS ER VI HVERANDRES LEMMER» (ROM 12:4-5).

Hvis et legeme skal fungere godt, må hvert enkelt lem ta vare på sin oppgave og tjene resten av legemet. Hånden har sin funksjon og må ta vare på den og utføre sin tjeneste til gagn og glede for resten av legemet. Om hånden synes den er viktig, så kan den ikke klare seg uten munnen eller foten, øyet eller øret.

Vi trenger hverandre som kristne, vi trenger hverandres tjeneste og nådegave. Én eller noen få kan og skal ikke gjøre alt! Og vi må ikke forakte de tilsynelatende små tjenestene og flykte fra dem og søke de som synes mest! Da er det noe som blir ugjort i forsamlingen, og hele legemet vil lide. Der den enkelte er opptatt av å tjene de andre, hedre dem og søke de andres beste, der blir

legemet oppbygget og vokser opp til hodet, Kristus. Nådegaven viser ikke sin storhet i at den blir lovprist, æret og aktet høyt av mennesker, men i hvor stor nytte den gjør for andre! Der et menneske blir til velsignelse og hjelp for andre, der mennesker får det godt og rett med Jesus, der viser nådegaven sin betydning, om så ingen legger merke til en eller akter på en!

«ALT ETTER DEN NÅDE SOM ER OSS GITT, HAR VI ULIKE NÅDEGAVER. OM NOEN HAR PROFETISK GAVE, SKAL HAN BRUKE DEN I SAMSVAR MED TROEN» (ROM 12:6).

Å tale profetisk er ved Guds Ånds lys og innsikt å kunne tale Guds ord slik at det bedømmer og åpenbarer den aktuelle situasjon. Sendebrevene i Åpenbaringsboken er et godt eksempel på slik tale. De som taler profetisk blir sjelden populære, nettopp fordi de avslører det som er galt i forsamlingen, taler til vekkelse og selvransakelse og kaller til omvendelse. Det er det mange som ikke tåler å høre. Det fikk mange av det gamle testamentes profeter erfare. Fristelsen kan være stor til å tie og slå av på budskapet, og i stedet tale det som klør folket i øret. Derfor formaner apostelen dem som har profetisk gave til å bruke den i samsvar med troen, dvs ikke til å søke egen popularitet eller makt, men i tro til Gud, i tillit og troskap mot hans ord.

Apostelen skriver i 1 Kor 14:31 at alle

troende kan tale profetisk. Det er en nådegave alle troende skulle søke (1 Kor 14:1), nemlig å kunne ha det rette ord å si til hverandre, formane og oppmuntre hverandre så ingen blir liggende igjen på veien. Han mener ikke at alle troende skal være forkynnere, men at alle i innbyrdes vitnesbyrd og formaning skulle komme hverandre til åndelig hjelp. Hvordan er det med vitnesbyrdet iblant oss, er det i ferd med å dø ut? Og hva med den åndelige samtale? Måtte vi legge til rette for det iblant oss!

«LA DEN SOM HAR EN TJENESTE, TA VARE PÅ TJENESTEN» (ROM 12:7).

Nå er i og for seg alle nådegaver og oppgaver i Guds rike en tjeneste (diakonia) for Herren. Men her tenkes det særlig på den nådegave og tjeneste å være andre mennesker til hjelp og gagn på det mer praktiske plan (jf Apg 6:1-7).

Vi har tradisjonelt hatt stort fokus på forkynnelsen av Guds ord – den profetiske og læremessige tjeneste. Det har både vært riktig og viktig. Men vi har samtidig hatt en sterk tendens til å forsømme og overse andre viktige tjenester i forsamlingen. Og så har vi gjort en annen stor feil. Vi har latt predikanter og bibelskolelærere overta sogneprestens plass, dvs latt dem ta over alle funksjonene i forsamlingen, i stedet for å fordele tjenestene blant de mange lemmene i forsamlingen. Predikanter og bibelskolelærere har i tillegg til forkynnelser og undervisning hatt ansvar for det meste av sjelesorg, sykebesøk, veiledning og hjelp åndelig, psykisk og praktisk.

Men det skulle ikke være slik. Den troende forsamling er ett legeme, men det er mange ulike lemmer på dette legemet. Her skal verken ett lem gjøre alt eller alle lemmer gjøre det samme, men hvert enkelt lem skal ta vare på sin oppgave og sin tjeneste. (Se nærmere om dette senere i bladet, der det er tatt med

noe om dette fra NLLs foreningshåndbok.)

Skriften taler om eldste (presbytere) og tilsynsmenn (episkopos). Det er menn med hyrdeansvar i den troende lokalforsamling. Skriften setter krav til hvem som kan ha en slik tjeneste. Og det ligger et veldig ansvar på dem som er satt til å lede lokalt. De har fått en hyrdetjeneste, og er satt til å ha omsorg for fårene og til å finne de tapte får.

Det er ikke nok at en formann setter opp en møteliste og kaller forkynnere til å tale, avholder et par styremøter og et årsmøte og så er han ferdig med tjenesten. Nei, det er en rekke oppgaver og tjenester som skal utføres. De som har fått hyrdeansvar har et veldig ansvar for både å se oppgavene og behovene og for å se etter nådegaver i forsamlingen som kan settes til de ulike oppgavene. Det mangler ikke på oppgaver og tjenester! Her bør ingen gå uvirksom! Her er det oppgaver for hver kvinne og hver mann som er skikket og villig til å gå inn i tjenesten! Men noen må se behovene og se nådegavene og sette disse til tjeneste. Her er det store svikt i vårt arbeid!

Det er dog ikke likegyldig hvem som settes til tjeneste. Skriften taler om å prøve og ikke være for snar til å legge hendene på noen (1 Tim 5:22). Skriften sier også litt om hvem som er skikket og hvem som ikke er skikket.

«DEN SOM ER LÆRER, MÅ TA VARE PÅ LÆRDOMMEN» (ROM 12:7).

Med lærer tenkes det nok i første rekke på dem som underviste dåpskandidater og ga dem innføring i grunnsannhetene til frelse. Vi kan tenke på søndagsskolelærere, konfirmantlærere, ledere av bibelgrupper, bibelskolelærere osv. Den som skal undervise andre og føre dem inn i Skriften, må selv kjenne Guds ord og søke innsikt og lærdom i Guds ord. Det skal nådegave til det, men det kreves også et stadig arbeid med Guds ord.

Hva er det særlig behov for å undervise om, hvordan si det rett?

**«DEN SOM FORMANER, PÅ FORMANINGEN»
(ROM 12:8).**

Det er vel ikke så ofte vi hører om nådegaven til å formane, men den er også nødvendig i den kristne forsamling, ikke minst i en tid som vår. Den går ut på å øve sjelesorg og veilede de kristne og advare dem mot det som utgjør en fare for deres tro og gudsliv, samt oppmuntre dem til det som er godt og rett. Det er ikke så rent få av de nytestamentlige brev som er formaningsbrev. De kristne trengte til veiledning, advarsel, tilskyndelse til det som var godt og rett, oppmuntring osv. Ordet formaning kan også bety oppmuntring! Glem ikke det! Sett mot i de motløse!

**«DEN SOM DELER UT GAVER, MÅ GJØRE DET
MED REDELIG SINN.»**

Det var ingen offentlig fattigomsorg i den første kristne tid, men de kristne forsamlingene tok selv ansvar for sine fattige, og ganske sikkert også for andre som trengte til hjelp. Det kunne skje gjennom innsamling, og så var det noen som fikk et særlig ansvar for å dele ut til dem som trengte det. Det var Judas' ansvar i disippelflokken, og de syv diakonenes ansvar i menigheten i Jerusalem. Men her er det kanskje også tale om enkelte i forsamlingen som Gud har velsignet med materiell velstand, slik at de er i stand til å dele ut det de har til fattige. Det skal de gjøre med redelig sinn, dvs ikke i den hensikt å søke egen ære eller lignende, men ut fra den ene hensikt å komme mennesker til hjelp i deres nød.

**«DEN SOM ER FORSTANDER, MÅ VÆRE DET
MED IVER.»**

Her tenkes det nok i første rekke på menighetsforstandere, men trolig også på andre som har særlige tillitsverv eller ansvar for

oppgaver i Guds rike og forsamlingen. En slik tjeneste eller verv er ikke en maktposisjon eller en plass til selvrealisering, heller ingen hobby og noe en kan skjøtte slik en selv har lyst til. Har en fått et ansvar i Guds rike, så må en gå inn for det med iver. Jamfør det vi sa tidligere om hyrdetjenesten og hvor viktig den er og hvilket ansvar den innebærer.

**«DEN SOM ØVER BARMHJERTIGHET, MÅ
GJØRE DET MED GLEDE.»**

Her er det nok mer tenkt på dem som på menighetens vegne hadde et særlig ansvar for å ta seg av de fattige, syke, forkomne og nødstedte på ulike vis. Det kunne nok ofte være en tung, slitsom og trøstesløs tjeneste. Her formannes de til å gjøre sin tjeneste med glede, ikke se på de manglende resultatene, ikke den bunnløse nøden, men glede seg over å få øve den samme Guds barmhjertighet mot andre som de selv hadde mottatt av Gud. Ordet for å øve barmhjertighet er nettopp det samme som brukes om Jesus og Gud selv når han tar seg av oss i vår nød.

Vi kan undre oss over rekkefølgen på tjenestene. Det er ingen rangordning blant dem. Vi ville vel kanskje satt forstanderen først, eller læreren, eller de som hadde ansvar for økonomi og ledelse. Vi rangerer så lett, men vi skal som nevnt ikke tenke posisjoner eller makt i Guds rike. Der er den størst som er de andres tjener. Der måles alt på en annen måte, etter hvilken nytte og gagn det har for de andre troende, og i hvilken grad det er til oppbyggelse for menigheten som helhet.

Vi trenger å akte på det Skriften sier om tjenester i den troende forsamling, og hva som skal prege tjenesten. I dag tenkes det helst at fordelingen av oppgaver og tjenester skal være demokratisk og ta hensyn til likestillingsideologi. Alle skal være like og alle skal kunne gjøre alt. Men i Guds rike er

det en nådegavehusholdning og en tjenstedeling. Det handler også i første rekke om en tjeneste. I dag virker det ofte som om det handler om å få makt og innflytelse, og da blir alt galt.

Vi skal til sist si litt om farer og svikt i den kristne tjeneste i forsamlingene.

1. De som er satt til å styre og lede har lite syn for nådegaver.

Det er andre motiver som styrer kall til tjeneste. Man ønsker å aktivisere mennesker inn i Guds rike, få alle mann på dekk, putte dem inn der det finnes ledige oppgaver, uten hensyn til tro og nådegaver. Det viktigste er å få mennesker aktivisert, få dem til å kjenne seg verdsatt og regnet med.

2. Det er få som vil tjene i det stille og i det skjulte.

Derfor halter arbeidet. Noen av lemmene svikter og så må føttene gjøre hendenes arbeid. En forkynner må forlate sin tjeneste, ta på seg å lede møter og be inn folk, sette opp bord og bære stoler. Det går ut over hans egen tjeneste, han får ikke den tid og ro han skulle ha til å forberede seg. Han må løse andre oppgaver, for noen har forlatt sin post, noen har sviktet i tjenesten. Kanskje det kommer av at de synes tjenesten er for liten, den gir så lite ære og er så lite synlig. De sitter og venter på å bli satt til «større oppgaver», og så lenge de ikke blir satt til det, er de bare gjester i Guds forsamling, de er ikke villige til å bære noe.

3. Vi ser på tjenester og verv som påskjønnelse og æresbevisninger:

I verdslige sammenhenger er det ofte en påskjønnelse og en æresbevisning å bli valgt inn i et styre eller bli bedt om å holde et foredrag. Slik tenker vi også lett om Guds rikes arbeid. Derfor er det på den ene side mange som attrår å bli innvalgt i styre og råd

eller å få taleroppgaver, særlig i sammenhenger de oppfatter som betydningsfulle. Det gir ære og posisjon. På den annen side ser noen faren i at enkelte kan få for stor makt og posisjon og ser det derfor som sin oppgave å fordele verv og oppdrag best mulig, slik at ingen blir for sentrale. Her må ingen bli for store, men alle må være så like som mulig.

Det er ikke personlig ønske om makt og ære som skal være drivkraft for å bli satt til tjeneste. Den som drives av slikt, er uskikket til å tjene i Guds rike. På den annen side skal en ikke gå forbi nådegaver Gud har gitt til menigheten av frykt for at de kan få for stor innflytelse og bli aktet høyt. Det er tvert imot som det skal være når noen aktes høyt på grunn av det ord de forkynner eller den sunne bibelske lære og rettesnor de fører arbeidet etter - ikke for personens skyld, men for Ordets skyld. Vi må vokte oss så vi av frykt for å gi mennesker innflytelse ender opp med at Ordet får lite innflytelse! Det kan bli resultatet der hvor alle skal være like. Da blir enhver redusert til en meningsbærer, en stemme blant mange. Selv de som i kraft av Ordet skulle ha avgjørende innflytelse, får ikke noen slik innflytelse. Det er livsfarlig. Da blir lett menneskelige hensyn og disposisjoner, styrevedtak, årsmøtevedtak og lignende overordnet Guds ord.

Det ligger et veldig ansvar på dem som av Herren er betrodd tilsynsembeter iblant oss. De skal forvalte nådegavene i Guds forsamling, ikke ut fra en tankegang om at alle skal være like, ikke for å imøtekomme menneskelige krav om posisjoner, men de skal sette de forskjellige til de tjenester som Gud har gitt den enkelte utrustning til. Så får vi overlate til Gud å gi den ære som ære tilkommer og ydmyke den som på grunn av sin tjeneste og sine verv kan stå i fare for å få store tanker om seg selv.

...

ELDSTEKALLET

Fra foreningshåndboken til NLL

Ordningen med eldste er gammel. Vi møter den allerede i 2 Mos 3:16. Betegnelsen eldste betegnet trolig familieoverhodene, men brukes i NT i første rekke om det åndelige lederskapet i Guds forsamling, jf Apg 14:23: «Og de valgte eldste for dem i hver menighet.» Paulus pålegger Titus «å innsette eldste i hver by» (Tit 1:5).

Skriften forutsetter at det er et åndelig lederskap med eldste eller eldsteråd, selv om vi ikke finner noen klar beskrivelse av hvordan det skal organiseres eller utformes i detalj. Skriften legger ikke så mye vekt på det organisatoriske som hensikten og oppgavene som skal utøves. Og hensikten med det åndelige lederskapet er å ha tilsyn med det åndelige livet i forsamlingen: forkynnelse, opplæring, tuktt, tjenesteoppgaver osv.

Ikke minst legger Skriften vekt på opplæring av barna og de unge: «Lær den unge den vei han skal gå! Så viker han ikke fra den når han blir gammel» (Ord 22:6). Forsømmer vi dette ansvaret, vil det få alvorlig konsekvenser: «Så ble hele dette slektsledd samlet til sine fedre, og etter dem vokste det opp en annen slekt, som ikke kjente Herren, og heller ikke de gjerninger Han hadde gjort for Israel» (Dom 2:10).

Alle kristne har et kall og en oppgave som åndelige prester (jf 1 Pet 2:4-10). Dette kaller vi det alminnelige prestedømme, og det innebærer at ansvaret for det åndelige livet, for opplæringen, for å prøve åndene osv, ikke er noe som en egen åndelig stand har enerett på. Det er og blir hele menighetens ansvar, og den enkelte kristnes ansvar. Den sannheten er sentral i lekmannslinjen.

Men det hindrer ikke at de troende nettopp fordi de har dette ansvar, utpeker eller velger

noen i sin midte, som på særlig måte er skikket til dette og som Gud har gitt en særlig nådegave til å prøve åndene, til å lede og lære andre osv. Disse som Skriften kaller eldste eller tilsynsmenn, skal ha et særlig ansvar.

En eldste eller tilsynsmann skal ha særlig ansvar for:

1) Forkynnelse, lære og undervisning, samt veiledning av de troende i åndelige og teologiske spørsmål (jf Ef 4:11-12).

2) Kalle forkynnere og våke over forkynnelsen på møtene. Det er svært viktig at en forsamling blir undervist i hele Guds råd til frelse. Derfor er valg av forkynnere med ulike nådegaver og valg av ulike bibeltekster viktig (jf Apg 20:27).

3) Formane og rettlede de troende, og ta oppgjør med det som er vrangt, både i lære og liv (jf Tit 1:9).

4) Prøve åndene – forkynnelsen (jf 1 Joh 4:1-3).

5) Ansvar for at troende personer med nådegave blir satt til ulike tjenester i forsamlingen, slik at ingen sider ved det åndelige livet forsømmes eller lider skade.

Den troende forsamling er ett legeme, men det er mange ulike lemmer. Det er en rekke åndelige og praktiske oppgaver som skal utføres i en forsamling. Dette bør ikke samles på én person, men fordeles på ulike egnede personer. Det er et ansvar for de eldste å se til at det skjer (se for øvrig beskrivelsen av Praktisk ledelse, kap. 3,3).

Vi kan nevne noen av de oppgaver som en eldste bør se til at blir ivaretatt i og av den troende forsamling:

a) Barn og unge skal undervises. Søndagsskole, barnelag, ungdomsforening, bibelgruppe e.l.

b) Syke, eldre og ensomme skal besøkes.

Sykehjem er stort sett vidåpne for besøk. Her er nok av muligheter: besøk, samtale, sang og vitnesbyrd.

c) Skriften taler ofte om enker og faderløse. Gud har en særlig omsorg for disse. Vi kan hjelpe og støtte dem praktisk, økonomisk og åndelig.

d) Innby og hente til møter. Det er ikke alle som har så lett for å komme seg til møter, men de må innbys, kanskje nødes og kjøres.

e) Noen sliter på ulike måter, åndelig, psykisk, sosialt, fysisk, økonomisk, praktisk osv. Hvem tar ansvar for å komme disse til hjelp?

f) Hva med dem som er utenfor? Hva med de uomvendte? Vi bor blant mennesker som går mot den evige fortapelse. I dag har vi en misjonsmark utenfor vår egen dør. Vi har også en rekke innvandrere iblant oss. Hvilken anledning er ikke det for en kristen forsamling?

VALG AV ELDSTE

De kristne organisasjoner i Norge har ikke hatt tradisjon for valg av eldste. Lokale formenn og omreisende predikanter, samt sekretærer og andre åndelige ledere, har likevel fungert som lekfolkets eldste. Men det har ikke vært formalisert.

Et lokalt foreningsstyre er gjerne sammensatt ut fra mange ulike hensyn og har ofte en rekke praktiske og administrative oppgaver. Valg av eldste bør derfor være noe annet enn et ordinært styrevalg, men det forutsettes at den/de som er valgt til eldste er medlemmer i styret og også har det åndelige lederskapet der.

Skriften forutsetter imidlertid at det er en viss formalisering av eldstetjenesten. Noen bør kalles til en slik tjeneste og være seg bevisst at de har fått en slik tjeneste og et slikt ansvar. Og de troende bør også vite hvem som har fått ansvar som eldste iblant dem, så de kan gå til disse når det er noe de ønsker å ta opp eller ha hjelp til (jf. Jak 5:14). Valg av eldste er derfor en viktig sak i det kristne fellesskapet.

Eldste bør nok med fordel velges for lengre tidsrom, f.eks. 4- eller 5-års perioder. I små forsamlinger vil det kanskje være naturlig med en eldste, i større forsamlinger vil det være naturlig at flere deler eldsteansvaret. Kandidater til et slikt valg er troende menn i forsamlingen som oppfyller de krav Bibelen gir for eldstekallet (jf. Tit 1:6-10; 1 Tim 3:1-7).

Det er ikke selvsagt at valg og innsettelse av eldste skal foregå på samme måte over alt. Vi møter en dobbel praksis i NT.

I «umodne» menigheter innsettes eldste av apostlene selv eller deres nære medarbeidere, som Titus på Kreta (Tit 1:5). I mer modne menigheter velger menigheten selv sine eldste, som i Antiokia (jf. Apg 13:1ff).

Der det er en etablert forsamling med «modne» menighetslemmer, bør valget forberedes i god tid. Kandidater til eldstetjenesten bør foreslås og kunngjøres i god tid. Valget bør være skriftlig. Opptelling av stemmer og kunngjøring av resultat bør skje i forbindelse med et ordinært møte i forsamlingen.

Ved etablering av forsamlinger på nye steder eller der det er «ildsjeler» som holder møtevirksomheten i gang, er det naturlig at det utnevnes eldste på annen måte.

PRAKTISK LEDELSE

Ved siden av det åndelige ansvaret i forsamlingen, som de eldste har særlig ansvar for, er det flere praktiske oppgaver som også må bli ivarettatt for at en forsamling skal fungere godt.

Det er viktig at dette ivaretas av andre enn de som har «Ordets og bønnens tjeneste» (jf. Apg 6:2-5). Her gir heller ikke Skriften noen bestemt anvisning, men det er viktig at oppgavene fordeles. Ett lem skal ikke gjøre alt, og alle lemmer skal heller ikke gjøre alt, men det skal være en fordeling av ansvar og oppgaver (jf. Rom 12:4ff). •••

VÅRT KALL ER Å FORKYNNE HEILE GUDS RÅD!

Dagfinn Natland

Av Dag Rune Lid

Det er forkynnaren og pensjonisten Dagfinn Natland (74) som seier dette med tanke på den åndssituasjonen me i dag lever i. – Vårt kall i denne tid er å forkynne Guds ord i sanning – heile Guds råd. Då er det Gud sjølv som handlar. Då er det Gud som talar til folket. Difor trur eg djevelen har det forferdeleg travelt no.

– Om folk ikkje får sjå si sanne stilling så vil dei ikkje få bruk for evangeliet. Luther seier: «Satan er ikkje først og fremst interessert i å ta evangeliet frå oss, men loven.» Der det inga lov er, der er det heller ikkje synd.

– Det har difor vorte lagt på meg å forkynne lov og evangelium, men det er ikkje noko populær forkynning. Det vert gjerne sagt: – Det vert for mørkt. Det vert for tungt. Me må få høyre noko meir gledeleg.

– Difor trur eg også at me har denne diskusjonen me har i dag, når det gjeld dette med forkynninga. Du kan ikkje seie at det er så mykje gale og feil med det som vert forkynt, men det er det som

ikkje vert forkynt.

– Det er vel Øivind Andersen som seier: «Lov og evangelium må aldri blandes, men de må heller ikke skilles fra hverandre.»

– Når lova ikkje vert forkynt, så vert ikkje samvitet ramma. Lova kan ikkje frelse noko menneske, men den tek livet av oss åndeleg sett, for at me skal få sjå inn i evangeliet. Lov og evangelium må følgjast, seier Natland.

SJØLVBEDRAGET ER FORFERDELEG

– Skal eit menneske kome til liv i Gud, må det erfare det same som Josva fekk erfare. Han stod for Guds åsyn, og Satan stod ved sida og ankla. Så fekk Josva høyre: «Tak dei skitne kleda av han! Og til han sjølv sa han: Sjå, eg tek misgjerninga di bort frå deg og kler deg i høgtidsklede.»

– Det er dette som må skje gjennom forkynninga. Gud må gjennom sitt ord få avsløre vår sanne stilling, våre skjulte tankar og lyster. Han må få avsløre vår

sanne kledning. Men ein slik bodskap vil ikkje folk høyre i dag, for det er så dømande. – Gud er kjærleik, blir det sagt, og så vil ein inn på himmelvegen utan å gå gjennom porten.

– Det går an i dette livet å vere med i kristenflokken i kyrkje og bedehus, utan å gå gjennom porten. Men det vil vere forferdeleg på domedag å vakne opp, dersom ein har levd i sjølvbedrag, seier den eldre forkynnaren.

FORKYNN ORDET

– Guds ord talar tindrande klart om dette, og Jesus sjølv tek også fram dømet om han som var komen inn i bryllaupssalen, men han mangla bryllaupsklednad. Jesus seier til han: MIN VEN – korleis er du komen inn her utan bryllaupsklær? Men han tidde, står det. Jesu befaling var då: «Bind hender og føter på han og kast han ut i mørkret utanfor! Der skal dei gråta og skjera tenner.»

– Mange opplever forkynninga om synd som fordømande, og ein meiner at ein støyter folket frå seg ved å forkynne det.

– I Guds hus skal «verden» kjenne seg heime, blir det sagt. Men til slutt blir det eit sosialt evangelium, som ikkje samsvarar med Guds ord og som ikkje støyter nokon, seier Dagfinn Natland.

– For ei tid sidan hørde eg ei tale der ein prest tok fram: «Eg såg ein ny himmel og ei ny jord» (Op 21:1). Han fortsette og sa: – Slik er det for alle menneske som døyr og går ut frå dette livet. Dei får sjå ein ny himmel og ei ny jord!

– Men dette er eit forferdeleg bedrag! Bibelen seier derimot i kapittelet framfor at dei som ikkje hadde sitt namn skrive i livsens bok – dei vart kasta i eldsjøen (Op 20:15).

– Mange menneske lever i sine synder og likevel trur dei at dei er på veg til himmelen. Forkynner ein det som avslører i dag, vil ikkje folk høyra. Me lever trass alt i 2025, vert det gjerne sagt. Guds ord seier likevel at utan du vert fødd på ny, eller fødd ovanfrå, kan du ikkje sjå Guds rike.

– Når kristenfolket samlast i dag er det ofte slik at dei vil ha eit sosialt samvær, og dei vil at ein skal forkynne noko positivt ut frå evangeliet. Dei vil ikkje ha ei slik forkynning som ramma samvitet. Men utan at eit menneske får møte den heilage Gud, så vil det aldri få bruk for evangeliet, seier forkynnaren.

FORKYNN HEILE GUDS RÅD!

– Det er ikkje underleg at dei vart arge og sinte på Paulus, og at dei prøvde å slå han ihel fleire gonger. Paulus forkyste heile Guds råd og heldt ikkje noko attende. Då har bodskapen den verknad at den skapar vreide om ein ikkje vil bøye seg for den.

– I Matteus kapittel 24 får Jesus spørsmålet frå disiplane: «Kva skal vera teiknet på di kome?». Då svarar Jesus: «Sjå til at ingen fører dykk vilt! For mange skal koma i mitt namn».

– Det viser at den siste tida er ei farleg tid med tanke på forføring. Dersom me går til 2 Tess 2 står det: «Lat ingen lura

dykk på noko vis! For fyrst må fråfallet koma, og syndemennesket verta openberra, fortapingssonen (...) Den lovause kjem etter Satans verksemd med stor makt i lygn og teikn og under (...) av di dei ikkje tok imot kjærleiken til sanninga, så dei kunne verte frelste, sender Gud dei kraftig villfaring, så dei trur lygna» (2 Tess 2:10–11). Det er mykje av dette me opplever i vår tid.

– Folket lever som dei vil, men det Guds ord seier er synd, er synd også i dag. Kva menneske meiner og kva som står i norsk lov – det er ikkje det me skal møte på dommedag, men det er for Guds heilage lov.

– Når ein slik vekkjande bodskap får lyde, seier folk: «Ein slik Gud vil ikkje eg ha noko med å gjera.» Det kan menneske meine og tenkje, men likevel kjem ikkje noko menneske bort frå at ein dag skal dei møte Gud – og då er det for seint! Me avskaffar ikkje Guds eksistens om me ikkje vil tru på han, understrekar Natland.

– Jan Bygstad snakkar i ein av sine taler om korleis ein i dag skal sukre evangeliet for at det skal vere meir lettfatteleg. Men så sa han: «Den dag menneske forstår evangeliet, då er det ikkje evangeliet lenger.» Det er tankevekkjande.

– Vårt kall i denne tid er å forkynne Guds ord i sanning – heile Guds råd. Då er det Gud sjølv som handlar. Då er det Gud som talar til folket. Difor trur eg djevelen har det forferdeleg travelt no.

– Skal det vere ei samling, så skal det kortast ned på forkynninga av Guds ord med kun ein liten kort andakt eller appell. Er du så uheldig at du kjem med eit vekkjande bodskap, då får du ikkje kome att, seier Natland.

DEI FALSKE FRELSESGRUNNAR

– Det er gjennom forkynninga av Guds ord at Herren kan få nå oss. Men Herren kan ikkje få nå oss når me ikkje vil stille oss inn under Ordet. Jesus er eitt med sitt ord, og det er berre han som kan føre oss over frå døden til livet. Det største eit menneske kan få oppleve er å sjå inn i friheita i evangeliet.

– Bibelen seier at Guds ånd skal overtyde om synd, og det er det som skjer når menneske kjem inn under sann forkynning og samvitet vert ramma. Men då reagerer også folk med ein gong.

– Folk kan gjerne seie: – Dette som du forkynte var så fordømande. Det går ikkje an å kome med ein slik bodskap i dag. Ein

kan gjerne fått ha andakt enkelte stader i 20–30 år, men så får ein ikkje kome att.

– Når ein held fram dette at ingen kjem til himmelen fordi dei har levd eit fint liv, ter seg fint, og ein har gjort rett og skjell for seg – då rammar ein eigenrettferda. Då reagerer det naturlege menneske.

– Sverre Ystebø, som reiste som forkynnar i mange år og stod i ein del vekkingar, sa: *Då vekking kom, byrja den eigenrettferdige med å veita vatnet bort frå husa sine slik at Ordet ikkje skulle få gjere si gjerning med å rive «husa» som var bygde på sand. «Husa» som var bygde på sand var bygde på falske frelsesgrunnar. Det var svært det som då kunne gå for seg i vekkingane, sa Sverre Ystebø.*

– Me er ikkje i stand til å føre eit menneske over frå døden til livet, men Guds ord gjer dette. Men då må Ordet også forkynnast slik det står, og ikkje kortast av. Teier ein så er det berre halve sanninga som kjem fram.

– Herren talar nettopp for å berge di og mi sjel. Når Herren talar er det ikkje for å øydeleggje deg, men for å berge di og mi sjel. Det skal stor nåde til å bere fram bodskapen slik at den rammar samvitet, men også at den reiser opp att. Der Sanninga får lyde, der syter bodskapen for at dette skjer, avsluttar Dagfinn Natland.

...

FRYKT GUD

Av Jan Johansson

«Du skal bli som Gud», sa slangen til Eva. Han søkte å gjøre avstanden mellom mennesket og Gud liten. Og han fjernet også gudsfrykten fra Evas hjerte. Så lenge hun trodde på Herrens forbud og derfor fryktet dødens straff, kom fristeren ingen vei med henne. Derfor viftet fristeren bort både forbudet og trusselen med en løgn: «Du skal slett ikke dø!» Eva trodde på løgnen og fikk frimodighet til å gå imot Guds klare befaling. Dermed var fallet, med alle dets forferdelige konsekvenser, et faktum.

Og slik har det fortsatt. Djevelen arbeider aktivt for å drepe all sann gudsfrykt. Kampen om Guds ord står alltid i sentrum: «Har

Gud virkelig sagt...» Men også ved å gjøre avstanden mellom Gud og menneske liten i menneskets erkjennelse.

På den ene siden søker djevelen å opphøye mennesket. Dere skal bli som Gud og selv bestemme hva som er rett og galt, hva dere vil tro av Guds ord. Og på den annen side søker han å senke Gud. Gud blir som oss, i første rekke ved at hans hellighet forties, tilsløres eller nulles ut gjennom en falsk forkynnelse av Guds kjærlighet.

Dette får katastrofale følger.

• Vi forholder oss ikke lenger til Bibelens Gud, men en avgud i det bildet vi selv har gjort.

- Evighetsalvoret forsvinner og preger ikke lenger forkynnelse og tro. Forkynnelsen trekker heller ikke lenger skillelinjen mellom troende og ikke-troende.

- Synden anses stadig mer ufarlig. Gud er nådig. Våre gjerninger betyr jo ikke noe, og vi må vokte oss for lovisheten.

- Sann gudsfrykt forsvinner, for den oppstår og opprettholdes kun gjennom det fortolige samfunnet med den ene sanne Gud og den han har sendt, Jesus Kristus.

GUD ER HELLIG

Hva er det mest karakteristiske ved Guds vesen? Allmektig? Nådig? Kjærlig? Rettferdig? Barmhjertig?

Dette er viktige ting, men det er fortsatt ikke det viktigste. Det riktige svaret er hellig. Han er hellig i alt han gjør. Han kalles Israels Hellige. I himmelen omgis han av en lovsang som sier «hellig, hellig, hellig», dag og natt uten opphør! (Jes 6:3; Åp 4:8) De sier ikke «nådig, nådig, nådig» eller «kjærlig, kjærlig, kjærlig». Så grunnleggende og altomfattende er Guds hellighet i hans vesen at med mindre vi blir kjent med Gud i hans hellighet, vil vi knapt kjenne ham i det hele tatt.

«Guds hellighet betegner ikke en enkelt egenskap i det bibelske bildet av Gud, men det er en sammenfattende vesensbetegnelse, et uttrykk for fylden og fullkommenheten i Guds vesen», sier Illustrert Bibelleksikon. Dette er så grunnleggende at da Jesus lærte oss å be, lærte han oss først og fremst å be «helliget vorde ditt navn».

De vanligste betydningene av hellig og hellighet betyr noe som er skilt ut. Guds hellighet betyr at han er fullstendig atskilt fra all synd, urenhet og ondskap. Det finnes ikke i hans vesen, og han er en fortærende ild mot alt slikt. Han er hellig i sin kjærlighet, hellig i sin allmakt, hellig i sin nåde, hellig i sin rettferdighet, hellig i sin vrede, hellig i

sin barmhjertighet, hellig i sin herlighet osv. Og helligheten betyr at han ikke tåler den minste synd, urenhet, ondskap eller ulydighet. Ingen som er det minste besmittet av dette, kan ha samfunn med den Hellige. Han er en fortærende ild mot alt slikt. Derfor er ilden spesielt forbundet med Guds hellighet og hans hellige vrede mot alt som er besmittet av synd. Dette nevnes særlig i GT, men merk: Han er akkurat den samme i dag!

DEN BRENNENDE BUSKEN (2 Mos 3:1-6)

Herrens engel (Kristus) åpenbarte seg for Moses i en flammende ild i en busk. Stefanus sier at det var en tornebusk (Apg 7). Men tornebusken brant ikke opp! Da Moses skulle gå nærmere for å se hvorfor den ikke brant opp, stoppet Herren ham. «Da Herren så at han kom bort for å se, ropte Gud til ham midt ut av tornebusken og sa: Moses, Moses! Og han svarte: Ja, her er jeg. Da sa han: Kom ikke nærmere! Dra dine sko av føttene! For det stedet du står på, er hellig grunn» (2 Mos 3:4f).

Moses møtte Israels Hellige i flammende ild. Og Gud sa: «Kom ikke nærmere!» Man kan ikke nærme seg den Hellige på hvilken som helst måte.

Busken har fra gammelt av blitt forstått som et bilde på Israels folk. Og nå skulle det forunderlige, og egentlig umulige skje, at Israels Hellige ville bo midt i den syndige slekt uten at de ble fortært av hans hellighet (lik busken som ikke brant opp). Da Moses forsto hvem som var i ilden, skjulte han ansiktet, «for han fryktet for å se Gud». Han ble fylt med gudsfrykt.

TABERNAKLET

For at den Hellige skulle kunne bo blant folket, fikk Moses befaling om å lage et tabernakel. «La dem bygge en helligdom for meg, og jeg vil bo midt iblant dem» (2 Mos 25:8). Innerst i Det aller helligste sto paktens

ark med nådestolen (lokket på arken). Der inne tronet Gud. Veien inn var stengt med et tykt teppe – forhenget. Å gå innenfor ville bety øyeblikkelig død. Kun ypperstepresten kunne gå inn en gang om året, på den store forsoningsdagen (3 Mos 16), i kraft av blodet av syndebukken.

Og utenfor teltet, i forgården, stod brennofferalteret. Prestene som skulle gjøre tjeneste inne i det hellige, måtte alltid passere brennofferalteret. Brennofferalteret, et forbilde på Golgata, var uhyre sentralt i alt som skjedde i og rundt tabernaklet. Det er nok riktig å si at det som stadig skjedde på brennofferalteret var årsaken til at den Hellige kunne bo iblant syndige mennesker.

Hver morgen og hver kveld ble et feilfritt, årsgammelt lam ofret der som brennoffer. Lammets blod skulle stenkes på alteret. Det var ikke et offer som mennesker hadde kommet på for å forsøke å blidgjøre Den Hellige. Det var tvert imot Guds gave til folket! Stadig, dag og natt, skulle lukten av et uskyldig lam stige opp innfor Herren, som et bilde på hvordan det rene Guds lam skulle ofre seg selv på Golgata til et stadig gjeldende offer. Herren sier i 3 Mosebok 6 både v 5 og 6 at «Ilden skal holdes brennende på alteret. Den må ikke slukne.»

Denne ilden ble tent av Herren selv! Etter at Aron ble salvet til yppersteprest: «Da åpenbarte Herrens herlighet seg for hele folket. Det gikk ild ut fra Herrens åsyn og fortærte brennofferet og fettstykkene på alteret. Og hele folket så det, og de ropte høyt av glede og falt ned på sitt ansikt.» (3 Mos 9:23b-24). Den Helliges ild kunne like gjerne rammet folket som sto der – han er en fortærende ild mot all synd og alt vanhellig. Men tenk, nå rammet den det uskyldige lammet og folket ble spart. Du holder vel til på Golgata der Guds lam ble rammet av den Helliges vredesild i ditt sted?

NADAB OG ABIHU

«Men Arons sønner Nadab og Abihu tok hver sitt ildkar og la ild i dem og la røkelse på ilden og bar fremmed ild inn for Herrens åsyn, som han ikke hadde befalt dem. Da gikk det ild ut fra Herrens åsyn og fortærte dem, og de døde for Herrens åsyn» (3 Mos 10:1f).

Så forskrekkelig! Så ufattelig! Hvordan er det mulig? Vi har svaret i neste vers: «Da sa Moses til Aron: Dette var det Herren talte om da han sa: På den som står meg nær, vil jeg hellige meg og for alt folkets åsyn vil jeg herliggjøre meg. Og Aron tidde» (3 Mos 10:3). Guds hellighet tåler ikke, eller tolererer ikke noe avvik fra hans Ord. Og Herren er like hellig i dag!

Luther understreker nettopp dette i den lille katekismen i forklaringen til «helliget vorde ditt navn»: «Guds navn er hellig i seg selv, men vi ber i denne bønn om at det må bli holdt hellig også blant oss. Når skjer det? Når Guds ord blir undervist rent og klart og når vi som Guds barn lever etter det. Hjelp oss med dette, kjære himmelske Fader! Men den som lærer og lever annerledes enn Guds ord lærer, han vanhelliger Guds navn blant oss. Hold oss borte derfra, himmelske Fader!»

Det er blitt sagt om Luther at han kjente sitt gamle testamente, og trodde på det som står skrevet der! Derfor ble spørsmålet 'hvordan skal jeg finne en nådig Gud?', et spørsmål på liv og død for ham. Møter vi den Hellige gjennom forkynnelse og undervisning i tale og skrift i dag? Møter vi evighetsalvoret, hvor ubeskrivelig viktig det er å bli født på ny og leve i den daglige omvendelse? Er det klart for oss at synd er farlig? Blir Ordets vitnesbyrd om Sønnen stadig viktigere å få tak i?

GUDSFRYKT

Hva innebærer det å frykte Gud? Det gir ulike svar. Ett svar er at det ikke betyr at man

skal være redd for en tyrannisk og lunefull gud. Hvilket unødig svar! En slik gud finnes ikke. Gud alene er Gud, og han er verken tyrannisk eller lunefull. Men han står bak hele sitt ord – ikke bare evangeliet, men også alle dommene og truslene – og det skulle inngi frykt for ham.

Et annet svar er at det ikke handler om frykt, men om en slags ærbødighet eller respekt som ligner på det barn bør ha for foreldrene sine. Noen sier at det er identisk med å tro og stole på Herren. Men hvorfor har det da fram til i dag vært oversatt med frykt, hvis det betyr noe ganske annet?

«Det vanligste ordet i GT for å frykte Gud er verbet *jare*, som har den grunnleggende betydningen å være redd for.» «Frykt for Herren inneholder i seg selv et vesentlig trekk av frykt for Herrens straffende og alvorlige vrede mot synd» (Illustrert bibelleksikon).

GUDSFRYKT HOS REFORMATORENE

Luther skriver i den lille katekisme om budene: «Hva sier Gud om alle disse budene? Svar: Jeg, Herren din Gud, er en nidkjær

Gud, som lar straffen for fedrenes synd komme over barn i tredje og fjerde ledd, når de hater meg, men viser miskunn mot tusen ledd når de elsker meg og holder mine bud. (2 Mos 20:5-6)

Hva betyr det?

Svar: Gud truer med å straffe alle som bryter disse budene. Derfor skal vi frykte for hans vrede, og ikke synde mot budene. Men han lover nåde og alt godt til dem som holder dem. Derfor skal vi også elske ham og ha tillit til ham, og gjerne leve etter hans bud.

Siden det er to naturer i et gjenfødt menneske, det gamle og nye mennesket, må det både frykte Gud og ha tillit til Gud.

Luther taler om dette i Ord for dagen den 22. og 23. januar: *Gi meg et udelte hjerte til å frykte ditt navn!* (Sal 86:11)

«Den som nå ikke akter Guds dom, han er uten frykt. Den som er uten frykt, påkaller ikke Herren. Den som ikke påkaller, han finner ikke nåde. Derfor må det alltid være frykt for Guds dom i et rettsindig menneske, for det gamle menneskets skyld som står Gud imot, og ved siden av denne frykt også håp til

nåden for barmhjertighetens skyld. Så lenge det gamle mennesket lever, kan denne frykten, dvs korsfestelsen og dødelsen av kjødet, ikke opphøre eller Guds dom glemmes. Der man lever uten denne frykten, denne Guds dom, er det ikke et rettsindig vesen for Gud...»

Jeg venter på Herren, min sjel venter. Jeg setter min lit til hans ord (Sal 130:5).

«Hittil har David i denne salmen beskrevet den frykt, eller dødelsen av det gamle mennesket, som vi må erfare hos oss. Nå beskriver han håpet, det nye menneskets liv, som også finnes hos oss. Om disse to stykkene lærer alle Salmene, ja, hele Den hellige skrift. For Gud er nemlig så underlig i sine barn at han gjør dem salige ved motstridende og motsatte ting, for håp og fortvilelse er motstridende. Men i fortvilelsen må vi håpe; for frykt er ikke annet enn begynnelsen til fortvilelse, og håp begynnelsen til salighet. Disse to motstridende tingene må finnes hos oss, fordi to fullstendig motstridende mennesker finnes hos oss, det gamle og det nye. Det gamle må frykte, fortvile og gå til grunne, det nye må håpe, bestå og vokse» (så langt Luther).

GUDSFRYKT I SALMENE

Luther sa ovenfor at alle salmene lærer oss om gudsfrykten og håpet. Vi har en salme som uttrykkelig ønsker å lære oss å frykte Herren:

«Kom, barn! Hør på meg! Jeg vil lære dere å frykte Herren» (Sal 34:12). «Hold da din tunge fra ondt og dine lepper fra å tale svik! Vik fra ondt og gjør godt, søk fred og jag etter den!» (Sal 34:14f).

Kan du lære deg å frykte Herren ved å prøve å gjøre gode gjerninger? Nei, men gudsfrykten viser seg i den gudfryktiges forhold til synden. Og det er det David snakker om her, omvendelsens sinnelag. Av frykt for Herren avholder man seg fra det onde og

gjør det gode. Synd bekjennes som synd for Herren. Du søker og jager etter freden. Ikke fred i synd, men freden i Jesu blod.

I Salme 36 skriver han om det motsatte: «Synden taler til den ugudelige i hans hjertes innerste. Det er ingen frykt for Gud hos ham. For en smigrer ham i hans øyne ved å finne hans synd, ved å hate ham. Hans munns ord er urett og svik, han har sluttet å gå klokt fram, å gjøre godt» (Sal 36:2-4).

Der gudsfrykten mangler, oppfattes synden som mer eller mindre ufarlig. Hvorfor? Fordi Herren oppleves som ufarlig. Det er altså synden selv som ligger bak dette – «synden taler...» Og bak det ligger vår svorne fiende, djevelen. Det er nøyaktig den samme taktikken som han brukte mot Eva i paradiset.

Hvordan har vi det med tungens synder? Eller økonomiske synder? Er alle forretningene vi gjør helt ærlige? Og trafikkreglene? Kan du leve i synden, eller ha et avslappet forhold til den, da frykter du ikke Herren. Da er ikke hjertet ditt rett for ham. Da er frykt for ham «bare et menneskebud du har lært» (Jes 29:13).

Og da er du riktig ille ute, for «Herrens åsyn er imot dem som gjør ondt, for å utrydde minnet om dem fra jorden» (Sal 34:17). Dette verset går som en rød tråd gjennom hele GT, hvor Herren ødelegger enkeltpersoner, familier og hele folk. Og når det gjelder Det nye testaments tid, kommer det til å skje på dommens dag, om ikke før.

Men taler NT om den samme gudsfrykten som GT? Ja, for troen er i sitt vesen en og den samme gjennom hele historien (Jud 3), og troen og gudsfrykten er uløselig forenet med hverandre.

Et ord som kan misforstås i denne sammen-

hengen er: «Dere fikk jo ikke trelldommens ånd, så dere igjen skulle frykte. Men dere fikk barnekårets Ånd som gjør at vi roper: Abba, Far!» (Rom 8:15)

At Paulus med uttrykket trelldommens ånd skulle mene Guds fryktens ånd, er helt utelukket. Rett før vårt vers skriver han: «For dersom dere lever etter kjødet, da skal dere dø» (v 13). Hvis vi virkelig kunne akte på og forstå det som sies i dette verset, ville vi bli fylt med den dypeste frykt for Gud.

Med trelldommens ånd menes den trelldomsfrykt som alle må føle som forsøker å blidgjøre Gud gjennom egne gjerninger. Enten det gjelder å avholde seg fra det onde eller gjøre det gode. De får aldri i evighet høre: Nå har du gjort nok, nå er du trygg. I stedet får de høre at enhver som holder seg til lovgjerninger, er under Guds forbannelse. Fryktelig!

Men Guds barn har mottatt barnekårets Ånd som gjør at vi roper: Abba, Far! Å, hvilken trygghet og fred, å ha tillitsfull adgang til og fortrolig samfunn med den absolutt Hellige, slik et barn har til en god far! Hvordan er det mulig? Det er mulig i Jesus Kristus. «Da vi nå er rettferdiggjort av tro, har vi fred med Gud ved vår Herre Jesus Kristus. Ved ham har vi også ved troen fått adgang til denne nåden som vi står i. Og vi roser oss av håp om Guds herlighet» (Rom 5:1f).

Hvis Den hellige ånd har fått åpenbare noe om hvem Gud er og hvordan vi er, så er det et av tilværelsen største under at vi kan ha fred med Gud. Men her står det at vi har det ved vår Herre Jesus Kristus! På samme måte som Herren tente ilden på brennofferalteret, slik lot han sin hellige vrede ramme Jesus på Golgata. I alles sted. En for alle og alle i en. Derfor har vi gjennom ham også adgang til den nåde vi nå står i. Der får vi stå helt rene, fraregnet all vår synd og tilregnet Kristi

rettferdighet. Frimodige Guds barn som står i nåden. Hva skjer da når et Guds barn faller i synd, faller det ut av nåden? Nei, det faller i nåden, barnekårets nåde, som gjenoppretter og fornyer igjen! Og det er i denne virkeligheten at både lysten og kraften til å motstå det onde og gjøre det gode har sin kilde. Salmisten sier: «Dine buds vei vil jeg løpe. For du frir mitt hjerte fra angst» (Sal 119:32).

Og Paulus sier: «For Guds nåde er åpenbart til frelse for alle mennesker. Den opptukter oss til å fornekte ugudelighet og de verdslige lystene, til å leve sedelig og rettferdig og gudfryktig i den verden som nå er» (Tit 2:11f).

«Dersom du, Herre, vil gjemme på misgjerninger, Herre, hvem kan da bli stående? Men hos deg er tilgivelsen, for at vi skal frykte deg» (Sal 130:3f). Det ville vel være mer forståelig om det sto «hos deg er det tilgivelse, for at vi ikke skal behøve å frykte deg?»

Hvorfor er dette verset så vanskelig å forstå for oss? Jeg er redd det kommer av at vi har blitt mer påvirket av den filosofen som sa at «det er Guds oppgave å tilgi», enn av Skriftens ord om den tredobbelte hellige og hans vrede over synden og synderen. Guds tilgivelse og nåde er i ferd med å bli nesten en selvfølge for oss. Men dette verset ønsker å vekke oss fra den vrangforestillingen.

Avstanden mellom den Hellige og oss falne mennesker er uendelig stor. Og den blir ikke mindre av det faktum at Guds egen hellige vrede er vårt egentlige problem. Derfor er prisen Gud har betalt for vår frelse også ufattelig stor. Bare Gud selv kunne gå imellom. Det kunne ikke bygges bro over avstanden mellom oss og Gud på noen annen måte enn at Gud «ikke sparte sin egen Sønn, men ga ham for oss alle» (Rom 8:32).

Hvor stort er ikke det offeret?! «Når dere påkaller som Far (barnekårets ånd – Rom 8:15) ham som dømmer uten å gjøre forskjell, enhver etter hans gjerninger, da ferdes i frykt i deres utlendighets tid. For dere vet at det ikke var med forgjengelige ting, med sølv eller gull, dere ble kjøpt fri fra den dårlige ferd som var arvet fra fedrene, men med Kristi dyrebare blod, som blodet av et feilfritt og lyteløst lam» (1 Pet 1:17-19).

Her nevner Peter to grunner til at Guds barn bør vandre i guds frykt: For det første at deres Far er dommeren, og for det andre fordi Gud har betalt en ufattelig høy pris for å forløse dem – Kristi dyrebare blod.

«Dersom du, Herre, vil gjemme på misgjeringer, Herre, hvem kan da bli stående?» Ingen! Men hos deg er det tilgivelse, for at vi skal frykte deg» (Sal 130:3-4).

Den som rett kjenner og tar imot syndenes forlatelse, tar det ikke lett med synden, men frykter Herren ifølge Sal 34:14f: «Hold da din tunge fra ondt og dine lepper fra å tale svik! Vik fra ondt og gjør godt, søk fred og jag etter den!» Med tilgivelse som drivkraft.

«Klapp i hendene, alle folk! Juble for Gud med fryderop! For Herren, Den Høyeste, er forferdelig, en stor konge over all jorden» (Sal 47:2f).

Hvordan kan det være en grunn til glede at «Herren den Høyeste er forferdelig»? Da må vi stille spørsmålet: hvorfor er han forferdelig? Først og fremst på grunn av sin hellighet, sin totale adskilthet fra alt som heter synd og ondskap. Men er det emne for lovsang? Ja, absolutt! På den ene siden er Guds hellighet vårt største problem. For hver synder er Den Hellige den farligste i hele universet, den som dømmer mennesker til helvete, til evig ild. Men i Guds hellighet ligger også vår frelse og evige salighet! For hvordan skulle

den evige saligheten være hvis Gud ikke var absolutt hellig, syndfri? Da ville den evige tilværelsen være den samme som, eller verre enn tilværelsen her.

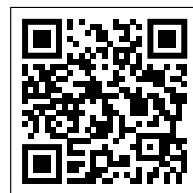
Men nå har han beredt for oss en dyrebar, fullkommen frelse i Sønnen, hvor vi blir rensset fra all synd og blir tilregnet hans fullkomne rettferdighet og hellighet, så vi kan ha fullkomment og fortrolig samfunn med ham. Og allerede her og nå roser vi oss av håpet om Guds herlighet (Rom 5:2). Like rene skal de nye himlene og den nye jorden være. Fullkomment.

«Og ikke noe urent skal komme inn i byen» (Åp 21:27).

Da ser vi evangeliet i Salme 34:15: «Herrens åsyn er imot dem som gjør ondt, for å utrydde minnet om dem fra jorden.» Hvis du er født på ny, er dette en dom over ditt gamle menneske, og et evangelium for ditt nye menneske. En gang – på oppstandelsens morgen – vil til og med minnet om gamle Adam være utslettet! Ingen skal huske selv det minste av hva han holdt på med her i tiden. Derfor, «Juble for Gud med fryderop! For Herren, Den Høyeste, er forferdelig» (Sal 47:2f).

...

Utdrag av artikkelen. Hele artikkelen ligger på nll.no under L&E nr 5-25. Du kan også scanne QR-koden nedenfor med mobilkamera eller QR-scanner.

DET FARLIGSTE! EN NY FØDSEL!

Av Gunnar Nilsson

Hva er farlig i «kristenheten»? Ja, hvis vi kan generalisere er det det samme som det alltid har vært. Det er livet. Livet fra Gud. Tent i en ny fødsel.

Vi ser det så ofte i historien. Vi kan begynne med Jesus. Livet - lyset var farlig. Lyset avslører det som ellers ikke er synlig. Som Jesaja i templet når han ser Gud, så ser han seg selv: Ve meg! Jeg er fortapt, for jeg er en mann med urene lepper, og jeg bor midt iblant et folk med urene lepper. Og mine øyne har sett kongen, Herren, hærskares Gud.

Og han ser ikke bare seg selv, han ser også de andre som lever med ham. Hvorfor ble nesten alle profetene drept? Jo, for deres liv, lyset som avslørte.

Paulus var høyt respektert, han levde et fromt liv. Mange ønsket nok at de kunne ha levd som ham. Som i dag strebet de etter å komme frem til et seirende kristenliv, et fremgangsrikt kristenliv, et liv i seier. Det er mange kirker og bibelskoler som lover dette. Kom til oss, vi vil lære deg hvordan du kan få

seier i livet ditt. Ulike metoder, teknikker og oppskrifter for suksess.

Da Paulus møtte Jesus på veien til Damaskus, ble han blind, han kunne ikke lenger se veien. Men han så at han var fortapt. Det er så mange som ikke vil se det. Paulus fikk et nytt liv, ikke gjennom metoder og oppskrifter for å lykkes, men av Gud gjennom Ananias. Allerede i Damaskus måtte Paulus flykte for å redde livet. Han var blitt en trussel, en trussel mot den gamle Adam i hjertene til de «fromme». Bort med ham, korsfest ham, det ekkoet gjenlyder gjennom historien. Ikke alltid bevisst, selvfølgelig. «Hver den som slår dere i hjel, skal tro at han gjør Gud en dyrkelse» (Joh 16:2).

Hvorfor ble Luther bannlyst? Det var det nye livet som ble født, det var lyset som avslørte at vi ikke har det som deg. Det nye livet er farlig, det dømmer meg, og det som dømmer meg er farlig, det forstyrrer alle mine sirkler. Det er ingenting som er så viktig som å kjempe mot det.

Det er også grunnen til at så mange vekkelser

har blitt kastet ut av sine sammenhenger. Når kirker og menigheter stagnerer, når lysene er slukket, er ingenting så viktig som å holde den nye fødsel borte, den må vanligvis ikke engang nevnes. (Hvor ofte nevnes den i din sammenheng?) Og hvis den nevnes, har den ofte blitt forfalsket. I stedet legges det så mye arbeid i ens eget arbeid, på å få et eget lys å skinne med. Det kan bli en kristendom der menneskehjertet blir så tilfredsstilt at det aldri lærer å kjenne døden i vår natur. Menighetene som ikke fikk noen kritikk i Åpenbaringsboken var Smyrna og Filadelfia. I Smyrna følte de sin fattigdom, i Filadelfia sin maktesløshet. Er det ikke merkelig i Guds rike! Hvem vil være som dem? Fattig og maktesløs i seg selv. Kom til oss, og vi vil gjøre deg fattig og maktesløs i deg selv!

Vi kan minnes Paulus igjen. Han hadde tatt imot ordet med glede. Et rikt fromhetsliv vokste opp i ham, så han hadde god samvittighet. Det var tydeligvis en vekkelser i Paulus' liv, men han hadde aldri lært døden å kjenne i sitt liv, ikke før han møtte den levende Jesus. Slik er det for mange Paulus. Når de møter en levende kristen som Jesu Ånd er i, kommer dommen. Som sagt behøver det ikke være bevisst. Paulus hadde sikkert mange venner som ikke hadde vært helt enig med ham før, men det hadde ikke spilt noen rolle, de var barn av samme ånd. Men da han fikk et nytt liv, ble vennskapet erstattet av sinne og hat. Det kan være mange av oss som har opplevd det samme. «Bibeltro» venner som ikke lenger var venner.

Vi kan huske William Booths «profeti» (død 1912). «Jeg tror at de største farene i det kommende århundre vil være religion uten Den hellige ånd, kristendom uten Kristus, tilgivelse uten omvendelse, frelse uten gjenfødelse, politikk uten Gud og himmel uten helvete.»

Ja, det er der vi er i dag. Vi kunne ta hvert poeng hver for seg, men nå tok jeg bare ett.

Før vekkelseren brøt ut i Kina rundt år 1900, gikk Marie Monsen rundt i menighetene og spurte pastorer, evangelister og bibelkvinner: Tror du på Jesus? - Ja, selvfølgelig. Men så kom neste spørsmål: Er du født på ny? Svaret var ikke lenger så opplagt.

Og da vekkelseren kom, var det mange bekjennende kristne i menighetene som levde et helt nytt liv, så forskjellig fra det hedenske livet de hadde levd før. Alt så bra ut. Men det var det ikke. For det var ikke et nytt liv de levde, det var bare en ny måte å leve på. Det var lyset som åpenbarte det da vekkelseren kom.

Det er dette Jesus ofte kommer tilbake til. Mange skal si til meg på den dagen: «Herre, Herre! Har vi ikke profetert i ditt navn, drevet ut onde ånder i ditt navn og gjort mange kraftige gjerninger i ditt navn? Men da skal jeg åpent si til dem: Jeg har aldri kjent dere. Vik bort fra meg, dere som gjorde mot loven!» (Matt 7:22-23)

Er du født på ny? Av Gud, en Guds gave. Eller er du født av deg selv, av din egen kraft og din egen tanke. Jesus sier at det er få som finner den trange porten og enda færre som går inn gjennom den. Hvorfor kommer så få gjennom den? De våger kanskje ikke å innrømme at de er utelatt og overlate seg til Gud på nåde og unåde. Det er som å hoppe ut på 70 tusen favners dyp, sier Kierkegaard.

Det var en mann som hadde et syn. Det var så mange mennesker som hadde stoppet foran den trange porten - de var så glade, for de trodde at de var innenfor. Og blant dem var det mange prester og predikanter som trøstet dem. Det er dette Jesus stadig snakker

om, når han snakker om dommens ende. De ti jomfruene, hyrden som skiller sauene fra geitene osv.

Det er godt å ha litt kunnskap om den åndelige historien til bevegelsen du er i. I NLLs begynnelse ble man utestengt fra bedehusene på grunn av det nye livet man hadde fått. Les Samson Lids historie som du finner på NLLs nettsider.

Er situasjonen lignende i dag? Sirkelen har gått en runde, det er en ny generasjon. Trøster foreldrene barna sine med at de ikke trenger å bli født på ny når de blir urolige «vakte». De er så snille, går på møter og vil være Guds barn! De kan da ikke behøve å bli født på ny!

Det finnes så mange bilder. Olaf Thormodsæter snakker om å motta nåde.

Er det lett å motta nåde? Nei. Det er mange

som ber i årevis, kanskje hele livet, om nåde, men aldri tar imot det de ber om. Det er tragisk å se. Når du ber Gud om nåde, må du ta imot den i ditt hjerte, så har du den. For det har Gud lovet i sitt ord, for Jesu skyld, fordi han døde for deg. Han forteller om en kvinne som ikke forsto forskjellen på å spørre og å motta. Under besøket fikk mannen servert te. Vær så god, sa kvinnen, og ga ham en kopp te. Unnskyld frue, sa mannen, kan jeg få en kopp te? Vel, du har den foran deg, sa hun. Det er bare å drikke.

Ja, slik har du holdt på i mange år. Herren har tilbudt deg nåde over nåde, men du har bare fortsatt å be om nåde, men du har ikke mottatt den.

Har du tatt imot Guds nåde? Er du født på ny? •••

OPPSTART BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES HØSTEN 2025

Da er et nytt semester i gang på Fossnes og det er vårt ønske og vår bønn at Fossnes kunne være en oase der Herrens ord må få fritt løp og bli holdt i ære. Dette er ikke noe vi kan ta oss til selv, men alene ved Guds nåde og Guds Ånd kan dette skje. Så trenger vi å be for hverandre i denne sak. Det står om Epafra i Kol 4:12f at «Han er en Kristi Jesu tjener som alltid strider for dere i sine bønner, for at dere kan stå fullkomne og fullvisse i all Guds vilje. For jeg gir ham det vitnesbyrd at han har mye strev for dere...» Denne forbønnen trenger vi på Fossnes både å leve i selv og at dere våre venner lever i og kommer oss til hjelp i deres bønner.

Det har i høst startet 13 elever ved bibel-skolen, 6 svenske og 7 norske, alle boende på

internatet. Lærere dette året er Per Bergene Holm, Martin Fjære, Lars Fredrik Ellingsen, Finn-Widar Knutzen, Lars Fossdal og John Peder Samdal. Vi er godt i gang med undervisningen. Fra 8.-14. september reiste vi på skoletur til Trøndelag, i alt sytten personer på tur i en hel uke. På turen ble vi tatt godt imot av de mange som hjalp oss med husly og mat, en stor takk for gjestfriheten. Gjennom uken på tur fikk vi samles til møte, om forkynnelsen av Guds ord, på ikke mindre enn 7 bedehus. Også der en stor takk til de mange som tok imot oss og var med å legge til rette for ei god uke.

På internatet på Fossnes er det for tiden en god blanding av elever og andre beboere, og internatet er nesten fullt også i år. Husmødrene,

med Indianna Fjell i 80 % stilling og Lydia Kero og Ina Svenfeldt i hver sin 30 % stilling, er også godt i gang med å bli kjent med årets elever. Det er mye nytt og mye å lære for de nye på internatet, og de første ukene bruker husmødrene mye tid på opplæring i kjøkken-tjeneste, praktisk arbeid og renhold.

Nytt av året er at John Peder og Lena Samdal er gått inn i en nyopprettet stilling med det daglige ansvaret for driften av Fossnes. De bor til daglig på Vestre Åmøy i Rogaland, men er jevnlig turer til Fossnes og har ellers oppfølging via PC og telefon. Deres oppgaver vil være knyttet til internatet, bygningsmasse, og de større arrangementene. Rektor for bibelskolen, Per Bergene Holm, har fortsatt ansvaret for driften av selve skolen, undervisningen og lærerpersonalet.

FORKYNNERSEMINAR

Fra torsdag til lørdag før bibelskolestart var det igjen samling for forkynnerseminaret på Fossnes. Dette var den femte av i alt tolv samlinger som skal gå fra 2024 frem til 2027. Det er ca. 20 personer som følger forkynnerseminaret. Du kan lese mer om forkynner-

seminaret på hjemmesiden til nll.no.

KURSUKE

Vi ønsker velkommen til kursuke her på Fossnes 11.-16. november. Vi legger da til rette for å finne plass til de som ønsker å komme på besøk. Informasjon finner du på hjemmesiden til nll.no.

SKOLEBIL

På Fossnes har vi et par biler som står til disposisjon for ansatte og beboere. Det hadde vært praktisk å ha en litt større bil til bruk for kjøring til møter og andre samlinger hvor vi gjerne vil at flest mulig kan bli med. Driften av bilene finansieres av betaling etter bruk, men vi er avhengige av å få tilgang på rimelige biler for at dette skal gå rundt. Spørsmålet går da ut om det er noen som kan hjelpe oss med en rimelig 7-9 seter som vi kan få til Fossnes?

Vær med og be for elevene og personalet på Fossnes, for deltakerne på forkynnerseminaret, kursuka, samt for alle som bor på internatet om Guds velsignelse over undervisning og samlinger om Guds ord. •••

Fra venstre: Artur Gustafsson (S), Ingrid Nygård (S), Natanael Nygård (S), Malin Petersson (S), Torbjørn Bratlie, Anja Jatko (S), André Rødølen, Ester Heian, David Haugen, Aksel Fjære, Margrete Samdal. Ikke med på bildet: Benjamin Nygård (S), Stein Erik Stol.

TUR TIL MOLDOVA

Av Eirik Brennsæter

Tidligere i år dro vi en gjeng til Moldova for å besøke Natalia og Vladimir, samt menigheten i Transnistria. Vi var til sammen 8 reisende som dro sørover. I Chişinău fikk vi oppleve hverdagslivet i den moldovske hovedstaden, i et land som er tydelig splittet mellom to stormakter: EU og Russland.

Senere i uka fikk vi oppleve en annen side av landet da vi dro over elven Dnister, over til Transnistria. Her er befolkningen hovedsakelig russervennlig, til forskjell fra de i hovedstaten, og russiske flagg ikke uvanlige.

I Camenca, hvor vi oppholdt oss under besøket i Transnistria, var det første som møtte oss ved hotellet en svær byste av Lenin. Man føler seg nærmest dratt tilbake til en svunnen tid. Det er for øvrig i Transnistria menigheten hører til, og Natalia og Vladimir var med oss over Skype under møtene.

Det som mest ble til ettertanke for egen del fra oppholdet i Moldova og Transnistria, er menighetslivet og den åndelige situasjonen der. John Peder Samdal, som hadde møtene i Camenca, fikk dette rådet fra en i menig-

heten: «Du må ikke gjøre samme feilen som Per. Du må være her lenger enn ei uke!»

Behovet for de kristne i Moldova er noen som kan forkynne klart for dem og som kan være der regelmessig, eller i hvert fall over en lengre periode. Og både John Peder og Per istemte at de gjerne skulle være lenger, men at det for dem ikke er mulig med de oppgaver de allerede har. Dette er et bønneemne for oss: at Gud måtte få vekke opp noen til å reise ut til Moldova, en som kan være ute i lengre perioder.

Den lutherske kirke i Moldova er liten, og det er den ortodokse kirke som er rådende. Det personlige guds- og menighetsliv er redusert til hva man skal gjøre i kirken. Forkynnelsen uteblir. Å, tenk om noen kunne forkynne evangeliet til de mange ortodokse kristne som går der. Tenk om de kunne få høre om Jesus som døde for deres synder klart og evangelisk!

Måtte troens brann bli tent i oss her hjemme så det blir vår nød at også andre må få se Jesus og ta imot Ham som kan og som vil frelse!

...

MØTEKALENDER

OKTOBER

17.-19. Steinsdalen

Aron Berre

19. Fossnes*

Asbjørn Fossli

19. Steinkjer

*Jakob Knutzen og
Jostein Brennsæter*

23.-24. Nordanger, Radøy

Martin Fjære

24.-26. Ungdomsleir

Ersdaltun

Kristian Fjære og Aron Berre

26. Fossnes*

Bjarne Gjuvsland

26. Voss

Martin Fjære

28.-29. Tysse, Osterøy

Martin Fjære

NOVEMBER

2. Årnes

Sigmund Fjære

7.-9. Mosvik

Lars Fredrik Ellingsen

8.-9. Steinkjer

Finn-Widar Knutzen

9. Fossnes*

Per Bergene Holm

11.-16. Bibelkurs Fossnes

*P.B.Holm, L.F. Ellingsen, M.
Fjære, R. Skov-Jensen, D.
Fellman*

14.-16. Elverum, Engerdal,

Rena

Martin Fjære

16. Fossnes*

Ruben Skov-Jensen

22. Randaberg, fellesmøte

Agder/Rogaland

Per Bergene Holm

23. Fossnes*

Lars Fossdal

26.-28. Molde

*John Peder Samdal, Aron
Berre*

29.-30. Eide

*John Peder Samdal, Aron
Berre*

29.-30. Langli

Martin Fjære

DESEMBER

6.-7. Årnes

Sigbjørn Agnalt

13.-14. Langli

Bjarne Gjuvsland

14. Fossnes*

Finn-Widar Knutzen

BIBELKURS PÅ FOSSNES

11.-16. NOVEMBER 2025

Påmeldingsfrist er **14. oktober**.
Talere er Per Bergene Holm, Lars
Fredrik Ellingsen, Martin Fjære,
Ruben Skov-Jensen (S/DK) og
Dan Fellman (S).

Kveldsmøter og søndagsmøtet
blir direktesendt. Se mer info på
hjemmesiden.

Mer informasjon og link til
påmeldingsskjema finner du på
www.nll.no. **Ev kontakt på mail
for påmelding etter fristen:**
kontor@nll.no.

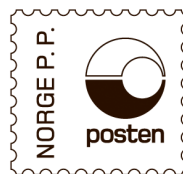
REFERAT FRA ÅRSMØTET 2025

Referat fra årsmøtet 2025 av
Øystein Laberget finner du under
L&E 5-25.

Alle øvrige årsmeldinger finner
du i artikkelen *Årsmeldinger fra
sommersamlingen 2025* på nll.no.

Møter fra Fossnes merket med stjerne (*) blir direktesendt, se link på nll.no.

Ønsker du fritt forkynnerbesøk fra Lekmannsmisjonen, er det bare å ta kontakt på mail: sekretar@nll.no.

Returadresse:
Lov og Evangelium
Wikes vei 3,
3243 Kodal

Meld fra om adresseendring til abonnementsansvarlig

MIN NÅDE ER NOK FOR DEG

Av Marcus Söderberg

«Om denne ba jeg Herren tre ganger at den måtte vike fra meg. Men han sa til meg: Min nåde er nok for deg, for min kraft fullendes i skrøpelighet.»

(2 Kor 12:8f)

Min nåde, svarte Herren, er nok for deg. Nåde, for et vidunderlig ord. Å ufortjent få ta imot ham selv, hans nåde og tilgivelse, himmelens herlighet og alt som tjener til vår salighet.

Og likevel virker det ofte for oss som om dette ikke er noe imot denne verdens goder, helse, krefter, penger og jordisk ære. Så kan Herren sende en Satans engel som slår oss i ansiktet. Det er tungt, og Paulus ba tre ganger om at han måtte bli befridd fra denne tornen i kjødet.

Vi ønsker ikke å være svake, nei, vårt gamle menneske ønsker å være sterk og rik og stor. Så får Herren, i sin forunderlige visdom, sende oss en påminnelse om hva som er det ene nødvendige.

«Att helt vara funnen i Frelsaren god, och hava förlossning och frid i det blod, som ensamt från synden kan rena.»

Kanskje du er i en periode med svakhet, sykdom eller synd og tenker at hvis du bare kunne være sterk, sunn og fri fra den synden som plager deg så mye, kunne du ha blitt en mye bedre kristen og et så mye bedre redskap i Herrens hånd. Og så sender Herren nåde, angst, fare og sverd over deg, for å ta fra deg alle falske grunnvoller og for å rette ditt blikk mot det usynlige som varer istedenfor mot det jordiske som forgår.

Guds nåde var kanskje i ferd med å bli noe perifert for deg?

Eller han vil lede deg dypere inn i sin nåde, forme og danne deg til et ærens kar som kan trøste andre med den trøsten du selv har funnet: Nåden, den er nok for meg.

